

Byggbranschen

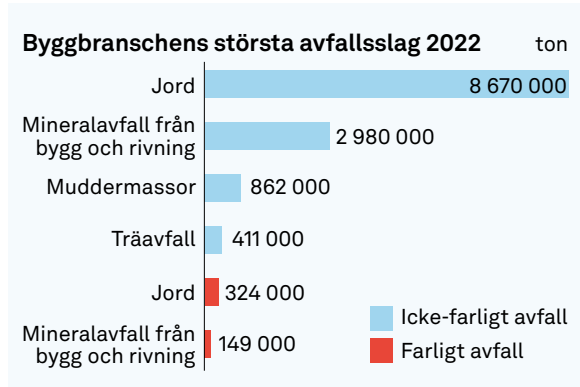
Med byggbranschen menas de verksamheter som ingår i F41-43 enligt Svensk Näringsgrensindelning, SNI. Branschen omfattar byggnation av bostadshus och andra byggnader, anläggningsarbeten av vägar, järnvägar, broar och liknande. Branschen omfattar också exempelvis rivning, markarbeten och bygginstallationer.

Byggbranschen genererade 13,0 miljoner ton icke-farligt avfall i Sverige 2022 och 554 000 ton farligt avfall. Det motsvarar 1,2 ton icke-farligt avfall respektive 53 kilogram farligt avfall per person. Det avfall som uppkommer i branschen utgörs av såväl bygg- och rivningsavfall som kommunalt avfall, förpackningsavfall, el- och elektronikskrot med mera.

Bygg- och rivningsavfall uppkommer även i andra branscher, till exempel större industrier som hanterar egna byggprojekt. De volymerna inkluderas inte i denna statistik.

Främst jord och mineralavfall inom byggbranschen

De icke-farliga avfallsslag som uppkom i störst omfattning från byggbranschen 2022 var jordmassor, mineralavfall från bygg och rivning, träavfall samt muddermassor. De största mängderna farligt avfall var farligt jordavfall samt farligt mineralavfall från bygg och rivning. Farligt avfall utgör 4 procent av det totala avfallet i byggbranschen.

Avfallsslaget *jord* består av jord, sand och sten som schaktas bort vid byggnation och kallas därför ofta schaktmassor. Det farliga jordavfallet är vanligen jord som förorenats av tidigare industriella aktiviteter och utsläpp.

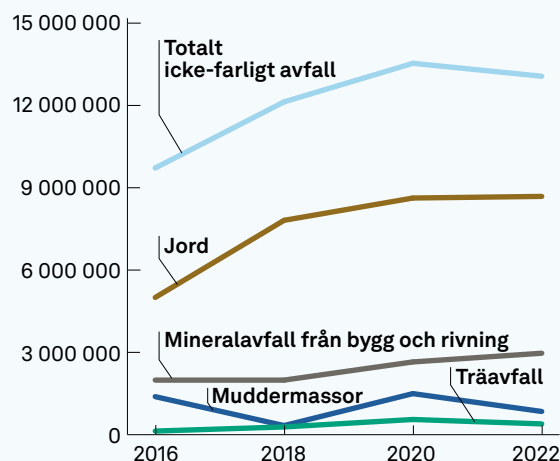
Icke-farligt mineralavfall från bygg och rivning utgörs främst av blandat bygg- och rivningsavfall men också utsorterade mineraliska byggavfallsfraktioner som betong, tegel, glas, kakel, klinker, gips och asfalt. Det farliga mineraliska bygg- och rivningsavfallet är avfall som innehåller farliga ämnen, exempelvis tjärasfalt.

Muddermassor utgörs av massor som tas upp till havs, i sjöar, älvar eller andra vattendrag, till exempel när man bygger eller renoverar hamnar. Dessa mängder innehåller en hel del vatten när de tas upp men räknas om för att motsvara avvattnade massor.

Icke-farligt träavfall från byggbranschen innehåller allt från form- och konstruktionsvirke till så kallat beklädnadsvirke för paneler, golv eller snickerivirke till fönster, dörrar och inredningar samt olika typer av skivor av trä.

Trend byggbranschen, icke-farligt avfall ton

Rivning, nyproduktion och schaktning skapar avfall

Olika typer av byggprojekt ger upphov till varierande mängder avfall. Mer avfall genereras vid rivning än vid nyproduktion, där det mesta är så kallat installationsspill. Från anläggningsarbeten och nybyggnadsprojekt uppstår stora mängder schaktmassor. Avfall från byggverksamhet uppstår även i form av uttjänta fordon, maskiner, handverktyg och säkerhetsanordningar samt förpacknings- och förbrukningsmaterial.

Avfallsmängderna från byggbranschen har minskat

Utvecklingen för den totala mängden icke-farligt avfall från byggbranschen ser ut att ha vänt, men det kan ha flera olika förklaringar och en reell förändring går inte att bekräfta.

Icke-farliga jordmassor utgör en stor del av totalen men bidrar inte till den totala minskningen. Muddermassor står för en stor del av minskningen mellan 2020 och 2022 men mängden muddermassor har en tendens att variera år från år till följd av vilka projekt som genomförs.

En förklaring till utvecklingen av avfallet som uppstår i byggbranschen är vilka metoder som har använts för att ta fram statistiken i andra branscher. I år har en ny metod använts för att ta fram statistik för industribranscherna, vilket har lett till ett mer heltäckande resultat av mängderna bygg- och rivningsavfall rapporterats i dessa branscher. Den nya metoden förklaras närmare i rapporten **Avfall i Sverige 2022** som publiceras på Naturvårdsverkets hemsida, se länk nedan.

MER INFORMATION

Resurseffektivitetsheten, Naturvårdsverket, 010-698 10 00
avfallsstatistik@naturvardsverket.se

Läs mer: [Naturvårdsverkets fakta om avfall](#)
[SCB:s statistikdatabas – Avfall, uppkommet och behandlat](#)

© Naturvårdsverket 2024

Text och utformning: SMED, Svenska MiljöEmissionsData

